

old book which you have read. 8. We brought nothing into this world; and we can take nothing out of it.¹ 9. Although they were conquered² in the battle, after some days they will raise a still larger army and come to make war on³ us again. 10. Which of you is the man who shows to strangers the place where the stone pillar stands?

Vocabulary

ಅಂಜು fear (1 intr.)	ಕುಮಾರ son (1 m.)
ಅಡು cook (irreg. past ptc. ಅಟ್ಟು, tr.)	ಕೆಡು go bad, be spoiled (irreg. past ptc. ಕೆಟ್ಟು—intr.)
ಅಧಿಕ excessive, much (adj.)	ಕ್ರೂರ cruel (adj.)
ಅನ್ಯಾಯ unjust; injustice (1 n.)	ತಗುಲು come into contact with, (of disease, infect) (1 intr.) ⁴
ಅಳು weep (irreg. past ptc. ಅತ್ತು, intr.)	ದಂಡನೆ punishment (2 n.)
ಆಸ್ತಿ property (2 n.)	ದನ cattle (collective, 1 n.)
ಇರಿ pierce (2 tr.)	ದೇಶೀಯ man of the country, (1 m.)
ಈಟಿ lance (2 n.)	ನೆಡು plant, set up (irreg. past ptc. ನೆಟ್ಟು, tr.)
ಉಳು plough (irreg. past ptc. ಉತ್ತು, tr.)	ಬಲಿಷ್ಠ strong man (1 m.)
ಎತ್ತು raise (1 tr.)	ಬಿಡು leave (irreg. past ptc. ಬಿಟ್ಟು, tr.)
ಎದುರು position opposite, against (3 B n.)	ಬೀಳು fall (irreg. past ptc. ಬಿದ್ದು, intr.)
ಎಳು rise (irreg. past ptc. ಎದ್ದು, intr.)	ಮಿಗು remain (irreg. past ptc. ಮಿಕ್ಕು, intr.)
ಕತ್ತರಿಸು cut (1 tr.)	ಮುಖ face (1 n.)
ಕನ rubbish (1 n.)	ಮುಂಗಾರು the first monsoon (3 B n.)
ಕಳಿ a weed (2 n.)	ರಾಶಿ a heap (2 n.)
ಕಾವಲುಗಾರ watchman, guard (1 m.)	ವಿದೇಶೀಯ foreigner, stranger (1 m.)
ಕೀಳು pluck (irreg. past ptc. ಕಿತ್ತು, tr.)	

¹ From within it.² Defeated.³ ಎದುರಾಗಿ (with dat.).⁴ Takes the dative of the person infected.

ವಿಧೇಯ obedient (adj. and noun, 1 m.)	ಸೋಲು be defeated (irreg. past ptc. ಸೋತು 1 intr.)
ವಿಶೇಷವಾಗಿ specially, greatly	ಸ್ತಂಭ pillar (1 n.)
ವ್ಯಥೆ pain, distress (2 n.)	ಹಸನು beauty, proper (clean) state (3 B n.)
ತಿಖರ crest (1 n.)	ಹಳೆಯ old
ಸರ್ವಜ್ಞ omniscient man (1 m.)	ಹಾಯು pass (irreg. past ptc. ಹಾಡು, tr.)
ಸಾಯು die (irreg. past ptc. ಸತ್ತು, intr.)	ಹೊರು carry (irreg. past ptc. ಹೊತ್ತು, tr.)
ಸೇನಾಪತಿ general of army (2 m.)	

LESSON XL

Recapitulatory

In the course of the preceding Lessons illustrations have been given of the order of words and phrases in Kanarese sentences and of the translation into Kanarese of various kinds of English co-ordinate and subordinate clauses, and other syntactical uses. For convenience of reference similar illustrations are gathered together in this Lesson.

I. The Order of Words and Phrases in a Kanarese Sentence

(a) The finite verb is the last word in a complete sentence; p. 44.

(b) A word in the genitive case precedes the word on which it depends (p. 44): ಮನೆಯ ಕೆಲಸ the work of the house.

(c) A noun or pronoun precedes the finite verb or participle (verbal or relative) which governs it: ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದನು he called me; ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು he called me and gave me this; ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಊರಿನವನಲ್ಲ the man who called me does not belong to this town.

(d) A noun or pronoun precedes the postposition which governs it: ಮನೆಯ ಮುಂದೆ in front of the house; ನನಗೆ ಮುಂಚೆ ಬಂದನು he came earlier than I (did).

(e) The infinitive precedes the verb which governs it: ಹೋಗಲು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ I shall not consent to go.

(f) Adjectives of number and quantity precede the words they qualify; but if used in their pronominal form they succeed them (p. 151): ಇಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು two teachers; ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರು the woman and the man both; ಎಲ್ಲಾ ಜನರು, all people; ಜನರೆಲ್ಲರು all the people.

(g) A relative participle precedes the noun or pronoun it qualifies: ಆಡುವ ಹುಡುಗ the boy who plays.

(h) An adverb, adverbial phrase or equivalent precedes the verb it modifies: ಬೇಗನೆ ಬಾ come quickly; ಸಂತೋಷದಿಂದ (ಸಂತೋಷವುಳ್ಳವನಾಗಿ) ಬಂದನು he came with pleasure; ಓಡುತ್ತಾ ಬಂದನು he came running; ಮೇಲುಕೋಟೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು he went to Sravanabelagola without going to Melkote.

A simile precedes the statement of comparison: ಸಿಂಹದಂತೆ¹ ಗರ್ಜಿಸಿದನು²; ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತದೋ ಎಂಬಂತೆ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಿಸಿತು a sound was heard as if a tempest were blowing.

II. The Order of Clauses in a Kanarese Sentence

The rule 1 (g), above, applies to what in English are adjectival clauses: ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಹುಡುಗ the boy who does (did) not go to school.

What, in English, is a noun clause, precedes the principal verb in a Kanarese sentence: ಆತನು ವಿದ್ಯಾವಂತನು³ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ I know he is an educated man.

The rule 1 (h), above, applies to what in English are adverbial clauses: ಅವನು ಮಾತಾಡುವ ಹಾಗೆ ನಾನು ಮಾತಾಡುವುದಿಲ್ಲ I do not talk as he does; ಅವರು ಊರಿಗೆ ಸೇರಿದಾಗ ಆಗಲೇ ಕತ್ತಲೆ ಯಾಗಿತ್ತು when they reached the town it was already dark.

III. The Translation of the English Infinitive Mood

To do so is not just; or, it is not just to do so. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ (ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ)⁴ (p. 221).

These children have learned to read and write. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಓದುವುದನ್ನೂ ಬರೆಯುವುದನ್ನೂ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ (p. 221).

Is there nothing here to eat? ಇಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ? Two eyes are insufficient to see that sight: ಆ ನೋಟವನ್ನು⁵ ನೋಡಲು ಎರಡು ಕಣ್ಣೂ ಸಾಲದು; who would have the heart to beat the child like that ಆ ಮಗುವನ್ನು ಹಾಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ

¹ ಸಿಂಹ lion (1 n.).

² ಗರ್ಜಿಸು roar (1 intr.).

³ ವಿದ್ಯಾ (Skt.) = ವಿದ್ಯೆ.

⁴ ನ್ಯಾಯ just, justice, a law; adj. and noun (1 n.).

⁵ ನೋಟ a sight (1 n.).

ಎಂಥವನಿಗೆ ತಾನೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದೀತು? The houses of that street are attractive to look at ಆ ಬೀದಿಯ ಮನೆಗಳು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂದವಾಗಿವೆ¹ (p. 222).

Do you wish to go there? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವೋ? (ಮನಸ್ಸುಂಟೋ?), ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುವುದು ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೋ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುವ ಇಷ್ಟವು ನಿನಗೆ ಇರುವುದೋ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿಯಾ? (pp. 222, 304).

I wish him to go. ಅವನು ಹೋಗುವುದು ನನ್ನ ಇಷ್ಟ (p. 221).

I have come (in order) to see you. ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ (ನೋಡಬೇಕೆಂದು) ಬಂದೆನು (pp. 222, 264, 298).

He told me to go home ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಂದು (ಹೋಗಬೇಕೆಂದು) ನನಗೆ ಹೇಳಿದನು (pp. 296 ff).

He promised to write the following week ನಾಳೆವಾರ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾತುಕೊಟ್ಟನು (pp. 296 ff).

It is time to go home ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ (ಹೋಗಬೇಕಾದ) ಹೊತ್ತಾಯಿತು. (p. 201).

It is too late (past the time) to go home ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತು ವಾರಿ² ಹೋಯಿತು (p. 258).

We saw him do this deed ಅವನು ಈ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡೆವು (pp. 221, 2).

I am to go ನಾನು ಹೋಗಬೇಕು (ಬೇಕಾಗಿದೆ); ನಾನು ಹೋಗತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದೇನೆ; ನಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. The S. Kanara dialect has ನನಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕುಂಟು (pp. 216-17, 258).

I am about to go ನಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ; ನಾನು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿದ್ದೇನೆ; ನಾನು ಹೋಗಲಿದ್ದೇನೆ (ಹೋಗಲಿಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ) (pp. 223, 213, 280).

I have to go to them every day ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ; ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಂಗಿನವನಾಗಿದ್ದೇನೆ⁴ (ಹಂಗಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ) *lit.*, I am a-man-under-an-obligation to go (pp. 200, 279-80).

I told him how all I intended to do this work ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ

¹ ಅಂದ good form, beauty (1 n.). ² ಇಷ್ಟ desired, desire; adj. and noun (1 n.). ³ ವಾರು go beyond, transgress (1 tr. and intr.). ⁴ ಹಂಗು obligation (3 B n.).

ವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವಹಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆನು; ನಾನು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ¹ ರೀತಿಯನ್ನು² ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆನು (p. 297).

We were (are) surprised (glad, sorry) to see you here: ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ (ಸಂತೋಷ, ವ್ಯಸನ) ಆಯಿತು p. 265). Practically the same meaning is given by ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು (ಇರುವುದರಿಂದ) ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ³ (p. 223).

What am I to do? ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ? (p. 90).

What is to be done? ಏನು ಮಾಡುವುದು. What are we to do? ಏನು ಮಾಡೋಣ? (p. 287).

Let me go ನನ್ನನ್ನು ಹೋಗಗೊಡಿಸಿರಿ (p. 279).

Tell them to come ಅವರನ್ನು ಬರಹೇಳಿರಿ. (p. 279).

I had rather go there than stay here ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ನನ್ನ ಇಷ್ಟ (pp. 182, 221).

He had better do so ಅವನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ (ಮಾಡುವುದು) ಲೇಸು⁴ (ಉತ್ತಮ.)⁵ (p. 221).

You must read this ನೀವು ಇದನ್ನು ಓದಬೇಕು (ಓದತಕ್ಕದು.) (pp. 279-80, 216-7).

You must not read this ನೀವು ಇದನ್ನು ಓದಬೇಡಿರಿ (ಓದಬಾರದು, ಓದಕೂಡದು, ಓದತಕ್ಕದಲ್ಲ.) (pp. 192, 279-80, 216-7).

Shall I go? or shall I remain? ನಾನು ಹೋಗಲೋ ಇರಲೋ? (p. 287).

You may go ನೀವು ಹೋಗಬಹುದು (pp. 190, 279-80).

I may come ನಾನು ಬರಬಹುದು (ಬಂದೇನು, ಬಂದರೆ ಬರಬಹುದು.) (pp. 190, 279-80).

They can (know how to) do this ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲರು (pp. 279-280).

We cannot do that ನಾವು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾರೆವು; we may also have ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ (pp. 279-80, 266).

I believe (think) him to be a sensible man ಅವನು ಬುದ್ಧಿವಂತನೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವನು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ (p. 297).

¹ ಎಂದು + ಇದ್ದ. ² ರೀತಿ manner, way (2 n.). ³ ಅಗುತ್ತದೆ understood. ⁴ ಲೇಸು superiority, welfare (3 B n.). ⁵ ಉತ್ತಮ highest, superior (adj.).

You need not say so ನೀವು ಹೀಗನ್ನು ವುದು ಅವಶ್ಯವಲ್ಲ¹, ನೀವು ಹೀಗನ್ನು ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ (pp. 221, 201). Note that in the first example ಅವಶ್ಯ is an adjective and the complement of the predicate; in the second it is a noun and the subject.

I do not know what to do ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವುದು (ಮಾಡಬೇಕೋ) ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು (pp. 221, 161).

I shall show you how to do this ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ರೀತಿಯನ್ನು (ವಿಧಾನವನ್ನು²) ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ (pp. 201, 304).

III. The Translation of Co-ordinate Clauses

Cumulative

The boys were rambling about in the garden, climbing trees, eating fruit, shouting one to another, calling (one another) by name, laughing and playing ಹುಡುಗರು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಮರಗಳನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಾ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೆಸರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾ ನಗುತ್ತಾ³ ಆಟವಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು (pp. 106-8).

I went to the field, cut grass, tied it in a bundle, and brought the oxen home ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹುಲ್ಲು ಕೊಯ್ದು⁴ ಹೊರೆಕಟ್ಟಿ⁵ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಡಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆನು (pp. 106-8).

That boy did not go to school, read, write, say his lessons, nor learn anything at all, and became a dunce ಆ ಹುಡುಗನು ಪಾಠ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಓದದೆ ಬರೆಯದೆ ಪಾಠ ಓಪ್ಪಿಸದೆ⁶ ಏನೂ ಕಲಿಯದೆ ದಡ್ಡ ನಾದನು⁷ (pp. 108-9).

The sun arose and the darkness flew away ಸೂರ್ಯನು ಮೂಡಲು⁸ (ಮೂಡಲಾಗಿ) ಕತ್ತಲೆಯು ಹಾರಿಹೋಯಿತು (pp. 276-8).

You not only commended our attempt, but also helped us in carrying it out (or, Besides commending . . . you helped) ನೀವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ⁹ ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ¹⁰ ನಮಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಿರಿ (pp. 227, 223).

¹ ಅವಶ್ಯ necessary (adj.), necessity (noun 1 n.). ² ವಿಧಾನ method, manner (1 n.). ³ ನಗು laugh (irreg. past ptc. ನಕ್ಕು intr.). ⁴ ಕೊಯ್ಯು cut (past ptc. ಕೊಯ್ದು, irreg. trs.). ⁵ ಹೊರೆ bundle (2 n.). ⁶ ಒಪ್ಪಿಸು yield up, offer (1 tr.). ⁷ ದಡ್ಡ dunce (1 m.). ⁸ ಮೂಡು rise, be born (1 intr.). ⁹ ಶ್ಲಾಘಿಸು praise (1 tr.). ¹⁰ ನೆರವೇರಿಸು bring to completion (1 tr.).

Adversative

I wrote you three letters, but up to the present no answer at all has reached me ನಾನು ನಿಮಗೆ ಮೂರು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆನು ಆದರೆ ಈಗಿನ ತನಕ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ನನಗೆ ತಲಪಲಿಲ್ಲ¹; instead of ಬರೆದಿದ್ದೆನು ಆದರೆ we may have ಬರೆದಿದ್ದರೂ or ಬರೆದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ (pp. 234, 232).

Among men there is none greater than John, nevertheless the little one (least) in the Kingdom of God is greater than he ಮನುಷ್ಯರೊಳಗೆ ಯೋಹಾನ್‌ನಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವನು ಒಬ್ಬನೂ ಇಲ್ಲ; ಆದರೂ ದೇವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವನು ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವನಾಗಿದ್ದಾನೆ ((p. 234).

You praised our attempt, but did not help us in carrying it out ನೀವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದೀರಿ (ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದೀರಿ) ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರಲ್ಲಿ² ನಮಗೇನೂ ಸಹಾಯಮಾಡಲಿಲ್ಲ (pp. 215-6).

Alternative

To-morrow I will either come to you or I will send you a letter ನಾನು ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರೂ ಬರುವೆನು ಅಥವಾ (ಇಲ್ಲವೆ) ಕಾಗದವನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸುವೆನು (pp. 177, 178, 235).

He must either have lost or sold my book ಅವನು ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಾಗಲಿ³ ಮಾರಿಕೊಂಡಾಗಲಿ ಇರಬೇಕು (pp. 235-6).

Either you or I will probably go ನೀವಾಗಲಿ ನಾನಾಗಲಿ ಹೋದೇವು; It may become necessary for either you or me to go ನೀವಾಗಲಿ ನಾನಾಗಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದೀತು (pp. 235-6, 200).

Neither you nor I will go ನೀವಾಗಲಿ ನಾನಾಗಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ (pp. 235-6). This may also be expressed by ನೀವೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾನೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

He has neither money nor friends ಅವನಲ್ಲಿ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ ಮಿತ್ರರೂ ಇಲ್ಲ (ಅವನಿಗೆ ಮಿತ್ರರೂ ಇಲ್ಲ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ). We may also say ಅವನಲ್ಲಿ ಹಣವಾದರೂ (ಹಣವಾಗಲಿ) ಮಿತ್ರರಾದರೂ (ಮಿತ್ರರಾಗಲಿ) ಇಲ್ಲ (pp. 235-6).

He is neither reading nor writing ಅವನು ಓದುತ್ತಲೂ ಆಗಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಲೂ ಆಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ (ಅವನು ಓದುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ ಬರೆಯುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ) (pp. 235-6).

¹ ತಲಪು reach, arrive (1 intr. with dat.) ² ಪೂರೈಸು fulfil, complete (1 tr.). ³ ಕಳ, abbreviated past ptc. for ಕಳೆದು.

Inferential or Consequential

Remaining in his own village he was unable to get an education, so it became necessary for him to go to another place; *or*, it became necessary for him to go to another place, for he was unable, remaining in his own village, to get an education ಅವನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ¹ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ² ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು (pp. 236, 200).

You called me to come, therefore I followed you, *or*, I followed you, for you called me to come ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕರೆದಕಾರಣ (ಕರೆದುದರಿಂದ) ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಬಂದೆನು (pp. 213-4, 223).

EXERCISE XL

(a) Translate into English:

1. ಸಮಾಜ ವಿಮರ್ಶಕರನ್ನು ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದು.
2. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಚಲುವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಕೋಮಲ ದೃಷ್ಟಿಯವರು ಕೆಲವು ಮಂದಿ; ಅವರು ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಾತ್ವಿಕ ಗೋತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. 3. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೊರತೆ ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನು ಕಂಡರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಹಿಂದಿಟ್ಟು³ ಶಿಷ್ಟಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವರು; ಅವರದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸಮದೃಷ್ಟಿ. 4. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ನಿಷ್ಕರ ದೃಷ್ಟಿ; ಅಂದರೆ ಅವರು ಇತರರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವವರು.

(b) Translate into Kanarese:

1. When thinking⁴ old customs bad and forsaking them and also when thinking new customs good and following them we must take thought⁵ properly. 2. Though all efforts do not come to fruition, we must know that without effort there is no fruition. 3. There is one here who knows what happened. 4. In this meeting you must not make a difference⁶ between older and younger people. 5. If you ask those boys where the house is you may get to know.

¹ ವಿದ್ಯೆ (Skt. ವಿದ್ಯಾ) knowledge + ಅಭ್ಯಾಸ practice; education; *Savarna-dīrgha Sandhi*, Lesson XLIII. ² ಪರ beyond, other. ³ ಹಿಂದೆ + ಇಟ್ಟು.

⁴ Reckoning. ⁵ Make thought. ⁶ The difference saying 'older and younger'.

Vocabulary

ಅನುಸರಿಸು follow (1 tr.)	ಪ್ರಿಯ dear, agreeable (adj.)
ಕಲ್ಮಷ dirt (1 n.)	ಭೇದ difference (1 n.)
ಕೋಮಲ tender, gentle (adj.)	ಮನ್ನಿಸು excuse (1 tr.)
ಗೋತ್ರ lineage (1 n.)	ಲಕ್ಷಣ mark, feature (1 n.)
ಚಲುವು beauty (3 B n.)	ವಿಧ kind, sort (1 n.)
ಧರ್ಮರಾಯ Yudhisthira (1 m.)	ವಿಭಾಗಿಸು divide (1 tr.)
ದೃಷ್ಟಿ sight (2 n.)	ವಿಮರ್ಶಕ investigator (1 m.)
ನಿರೀಕ್ಷಿಸು behold, expect (1 tr.)	ಶಿಷ್ಟ disciplined, virtuous (adj.)
ನಿಷ್ಕರ harsh, severe (adj.)	ಸಮ equal, impartial (adj.)
ಪಂಗಡ party, group (1 n.)	ಸಾತ್ವಿಕ sincere, amiable (adj.)
ಪದ್ಧತಿ custom, habit (2 n.)	ಸಿದ್ಧಿ fruition (2 n.)

LESSON XLI

Recapitulatory (contd.)

IV. THE TRANSLATION OF SUBORDINATE CLAUSES

(a) Adjectival Clauses

You were speaking with those who were present ನೀವು ನೆರೆದಿದ್ದ ವರೊಂದಿಗೆ¹ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಿ (pp. 203ff).

The house which you have bought is a large one ನೀವು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಮನೆಯು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ (pp. 203ff).

These are the servants of the most high God, who declare to us good tidings ನಮಗೆ ಶುಭಸಮಾಚಾರವನ್ನು² ತಿಳಿಸುವಂಥ ಪರಾತ್ಪರ ನಾದ³ ದೇವರ ಸೇವಕರು ಇವರೇ (pp. 203ff).

Do what you like ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿರಿ; ನಿಮಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರಿ (pp. 201, 212-3, 222).

What you say is surprising ನೀವು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು (ಹೇಳುವುದು) ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ⁴ (pp. 206-7, 221).

This is the place where I first caught sight of him ನಾನು ಅವನನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸ್ಥಳವು ಇದೇ (p. 211).

Such people as listen to slander are themselves equal to (as bad as) slanderers. ಚಾಡಿಮಾತಿಗೆ⁵ ಕಿವಿಗೊಡುವವರು ಚಾಡಿಗಾರರಂತೆಯೇ⁶; ಯಾರು ಚಾಡಿಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಚಾಡಿಗಾರರಿಗೆ ಸಮಾನ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ⁶ (pp. 204, 160-1).

Show me the book in which you read that story ನೀವು ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿರಿ (pp. 204-5).

¹ ನೆರೆ come together (2 intr.). ² ಶುಭ auspicious (adj.). ³ ಪರಾತ್ಪರ higher than the highest, God (adj. and noun) (1 m.). ⁴ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ causing surprise (adj.). ⁵ ಚಾಡಿ slander, backbiting (2 n.); ಚಾಡಿಗಾರ slanderer (1 m.). ⁶ ಸಮಾನ equal (adj. and noun—1 m.).

(b) Adverbial Clauses

Of Time

As soon as I have reached my town I will write you a letter. ನನ್ನ ಊರನ್ನು ಸೇರಿದ ಕೂಡಲೆ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯುವೆನು (pp. 210-211).

I have not left the house since I saw you last week ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೋದವಾರ ಕಂಡ ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ; instead of ಕಂಡ we may have ಕಂಡಂದಿನಿಂದ¹ or ಕಂಡಾಗಿನಿಂದ,² with or without ಈಚೆಗೆ³ (pp. 210-211).

We hope that we shall see you when we come to Bangalore. ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣುವೆವೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ; instead of the future ಕಾಣುವೆವು we may have the contingent, ಕಂಡೇವು, or the expression ಕಾಣಬಹುದು (pp. 210-211, 303).

When all the children have gone away from the school to their respective homes, the peon will shut up the doors ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದ ಬಳಿಕ (ಮೇಲೆ, ತರುವಾಯ, ಅನಂತರ) ಜವಾನನು ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವನು; instead of ಹೋದ ಬಳಿಕ we may have ಹೋಗಿರಲು (pp. 210-211, 276-277).

Before you ask I will answer; and while you are yet speaking I will hear ನೀವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ⁴ ಉತ್ತರಕೊಡುವೆನು; ನೀವು ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು (p. 223).

As long as I was writing, he was sleeping ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ಅವನು ನಿದ್ರೆ⁵ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು (pp. 210-211).

I shall be ready by the time that you come and call me ನೀವು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯುವದರೊಳಗೆ (ಕರೆಯುವಷ್ಟರೊಳಗೆ) ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು (p. 224).

Remain here until they call ಅವರು ಕರೆಯುವ ತನಕ (ಪರಿಯಂತರ, ವರೆಗೆ) ಇಲ್ಲಿರು (pp. 210-211).

¹ ಕಂಡ + ಅಂದು (instr. case). ² ಕಂಡ + ಅಗ. ³ An expression very frequently used is a past relative participle followed by the Hindustani noun ಲಾಗಾಯಿತು beginning; thus, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡಲಾಗಾಯಿತು (ಲಾಗಾಯಿತಿನಿಂದ) since I saw you. ⁴ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ before, beforehand = ಮುಂಚೆ. ⁵ ನಿದ್ರೆ sleep (2 n.).

It is three years since I came to this town ನಾನು ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಮೂರು ವರುಷವಾಯಿತು (p. 278). The same sense with a slightly modified emphasis is given by ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ (ಹಿಂದೆ) ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದೆನು. I came to this town three years ago.

Come to my house and drink a little coffee before you go to your own town ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಫಿ¹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ (pp. 106ff).

I set out four days after he came ಅವನು ಬಂದು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸವಾದ ಮೇಲೆ (ಅನಂತರ) ನಾನು ಪ್ರಯಾಣ ಹೊರಟೆ (p. 210-211).

Everybody must be quiet while (his) superior officer is at work ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು² ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಇರುವಲ್ಲಿ³ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು (pp. 210-211).

Whenever they say that they are sorry for their fault, I will forgive it ಅವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೋಸ್ಕರ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇವೆಂದು ಯಾವಾಗ ಹೇಳುವರೋ ಅವಾಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವೆನು (pp. 160-1); ಅವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೋಸ್ಕರ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ಅವರ ತಪ್ಪನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವೆನು (pp. 296 ff).

Clauses of Place

Where the guru is, there the disciples desire to be ಗುರುಗಳು ಇರುವಲ್ಲಿಯೇ⁴ ಇರಬೇಕೆಂದು ಶಿಷ್ಯರು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ, ಗುರುಗಳು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಶಿಷ್ಯರು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ (pp. 211, 160-1).

Clauses of Manner

They spoke as they liked ಮನಸ್ಸು ಬಂದಹಾಗೆ (ಬಂದಂತೆ) ಮಾತನಾಡಿದರು (pp. 212-3).

Children must act as their fathers acted ತಂದೆಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ (ರೀತಿಯಾಗಿ) ಮಕ್ಕಳೂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Instead of ರೀತಿ we may have ಪ್ರಕಾರ, ಹಾಗೆ or ಅಂತೆ; or we may say, ತಂದೆಗಳು ಹೇಗೆ (ಹಾಗೆ) ನಡೆದುಕೊಂಡರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಕ್ಕಳು ಸಹ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು (pp. 212-3, pp. 160-161).

¹ ಕಾಫಿ 'coffee' (2 n.). ² ಮೇಲಧಿಕಾರಿ superior officer (2 m.). ³ ಇರುವಲ್ಲಿ = ಇರುವ + ಅಲ್ಲಿ in place of ಇರುವಾಗ. ⁴ ಇರುವಲ್ಲಿ in its own meeting 'place in which'.

It looks as if it would rain ಮಳೆಯು ಬರುವಹಾಗೆ (ಬರುವುದಾಗಿ) ಕಾಣುತ್ತದೆ (pp. 212-3).

He speaks as if he were mad (like a madman) ಹುಚ್ಚನ¹ ಹಾಗೆ (ಹುಚ್ಚನಾಗಿ) ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ (p. 263).

You look as if you were only just awake ನೀನು ಈಗಲೇ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚತ್ತು² ಬಂದವನಹಾಗೆ (ಬಂದವನಂತೆ) ತೋರುತ್ತೀ (p. 166).

It lightened as if the sky had split in two ಆಕಾಶವು ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿ³ ಸೀಳಿಕೊಂಡ⁴ (ಕೊಂಡಿದ್ದ) ಹಾಗೆ ಮಿಂಚಿತು,⁵ ಆಕಾಶವು ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿ ಸೀಳಿಕೊಂಡಿತೋ (ಸೀಳಿಕೊಂಡಿತು) ಎಂಬಂತೆ ಮಿಂಚಿತು (pp. 212-3, 304).

Clauses of Proportion of Degree

I will give you as much as you want ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು (ಬೇಕಾದಷ್ಟು) ಕೊಡುವೆನು (p. 206).

They gave me more than I asked ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು (pp. 223, 250).

The more you have, the more you want, (*lit.*, in proportion as gain comes to you, your desire increases). ನಿಮಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಯಾದಹಾಗೆಲ್ಲ ಆಶೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ; ನಿಮಗೆ ಸಂಪಾದನೆಯು⁶ ಆದ ಆದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಆಶೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ (pp. 212-213).

Clauses of Condition

If they call (you), go ಅವರು ಕರೆದರೆ ಹೋಗು (p. 230).

If you work well, I will give you a good salary ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ (ಮಾಡುವ ಸಕ್ಕದಲ್ಲಿ)⁷ ಒಳ್ಳೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವೆನು (p. 230).

If I ever see (saw) him, I shall (should) speak with him ನಾನು ಎಂದಾದರೂ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ (ನೋಡುವುದಾದರೆ) ಅವನ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡುವೆನು (pp. 231).

If I had seen him, I should have spoken with him ನಾನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ (ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನೋಡಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ) ಅವನ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು (p. 232).

¹ ಹುಚ್ಚ fool (1 m.). ² ಎಚ್ಚರು wake up, become aware (irreg. past ptc. ಎಚ್ಚತ್ತು intr.). ³ ಇಬ್ಭಾಗ (ಇರ್ಭಾಗ) two parts. ⁴ ಸೀಳು split, be cleft (1 tr. intr.). ⁵ ಮಿಂಚು shine, lighten (1 intr.); ಮಿಂಚು lightning (3 B n.). ⁶ ಸಂಪಾದನೆ earning, gain (2 n.). ⁷ ಸಕ್ಕ side, party, case (1 n.).

If the rain does not come, the crops will not grow ಮಳೆಯು ಬಾರದಿದ್ದರೆ (ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ) ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ (ಬೆಳೆಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ); ಮಳೆಯು ಬಂದಹೊರತು (ಎನಾ) ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ (pp. 231, 214-215).

If the rain had not come, the crops would not have grown ಮಳೆಯು ಬಾರದಿದ್ದರೆ (ಬಾರದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ) ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಮಳೆಯು ಬಂದಿದ್ದ ಹೊರತು ಬೆಳೆಯು . . . etc. (pp. 232, 214).

If you had studied Kanarese every day you would have known it by now ನೀವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಓದುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಿರಿ (p. 232).

Clauses of Concession

Although I promised to give (him) Rs. 25 salary, he did not consent to enter my service ನಾನು ಇವತ್ತೆಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ (ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ) ಅವನು ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಕರಿ¹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲೇ ಇಲ್ಲ (pp. 232-233).

Though he were now, to consent, I should not consent to receive him as my servant ಅವನು ಈಗ ಒಪ್ಪಿದರೂ (ಒಪ್ಪಿದಾಗ್ಯೂ) ನಾನು ಅವನನ್ನು ನನ್ನ ಸೇವಕನನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ (pp. 232-233, 264).

Even if you had set out from this town yesterday, you would not have reached Madura by this time ನೀವು ನಿನ್ನೆ ಈ ಊರಿನಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಮಧುರೆಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ (pp. 232-233).

(You) must speak in this way, whether they listen or not ಅವರು ಕೇಳಿದರೂ ಕೇಳದಿದ್ದರೂ ಹೀಗೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು (pp. 232-233).

Clauses of Reason or Consequence

We are very grieved to hear the news which you announced ನೀವು ತಿಳಿಸಿದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ² ವ್ಯಸನವಾಯಿತು, ನೀವು ತಿಳಿಸಿದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೀವೆ³ (pp. 265, 278).

It became necessary for the inhabitants to live outside the town, as plague is prevalent in the town ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗವು ಊರಿನಲ್ಲಿ

¹ ಚಾಕರಿ service (2 n.). ² ತುಂಬ much, greatly; adj. and adv. (See p. 184). ³ ವಿಷಾದಿಸು feel sorrow (1 intr.).

ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ¹ ಆದುದರಿಂದ ಊರಿನವಾಸಿಗಳು² ಊರಿನ ಹೊರಗೆ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು; instead of ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಆದುದರಿಂದ we may have ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡುದರಿಂದ or ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ (pp. 236, 223).

We have come to you and ask your help because you are compassionate ತಾವು ದಯಾಳುಗಳಾಗಿರುವಕಾರಣ³ ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ (p. 236).

I came to enquire of you respecting this (matter), for I thought that it could not be unknown to you ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದಿರಲಾರದೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು (p. 298).

I came to you because (as I think) you alone are my helper ನೀವೊಬ್ಬರೇ ನನಗೆ ಸಹಾಯಕರೆಂದು⁴ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆನು (p. 298).

Clauses of Purpose

The Government will send an official to-morrow in order that he may investigate this dispute ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು⁵ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು⁶ ನಾಳೆ ಕಳುಹಿಸುವರು. Instead of ವಿಚಾರಿಸಬೇಕೆಂದು, we may have ವಿಚಾರಿಸುವಹಾಗಿ, ವಿಚಾರಿಸುವಂತೆ ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ವಿಚಾರಿಸಲು or ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ; or the imperative with ಎಂದು may be used; as, ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು (pp. 297, 212, 222, 278.).

(c) Noun Clauses

Is it true that you are going tomorrow? ನೀವು ನಾಳೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೆಂಬುವುದು ನಿಶ್ಚಯವೋ? (p. 304).

I heard that you came yesterday ನೀವು ನಿನ್ನೆ ಬಂದಿರೆಂದು (ಬಂದಿರೆಂಬುದನ್ನು) ಕೇಳಿದೆನು (p. 304).

Ask whether (if) he will be in the town next week ಅವರು ನಾಳೆವಾರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಕೇಳು (p. 301).

¹ ವ್ಯಾಪಿಸು spread through, pervade (1 intr.). ² ನಿವಾಸಿ inhabitant (2 m.).

³ ದಯಾಳು compassionate (Sk. ದಯಾಳು); adj. used as noun (3 A m.).

⁴ ಸಹಾಯಕ helper (1 m.f.). ⁵ ವ್ಯಾಜ್ಯ quarrel, dispute, law suit (1 n.).

⁶ ಅಧಿಕಾರಿ person in authority, officer (2 m.). ⁷ ನಿಶ್ಚಯ determination, decision (1 n.).

We do not know whether we will be in town or not ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವೆವೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ (pp. 161, 301).

Tell (me) who is there ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾರೆಂದು ಹೇಳಿರಿ (p. 304).

Tell (me) if anybody is there ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಹೇಳಿರಿ (pp. 161, 236).

EXERCISE XLI

(a) Translate into English:

ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕನು ಒಂದು ಗಿಣಿಯನ್ನು ಸಾಕಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತಿದ್ದಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದನು. ಅವನು—ರಾಮಾ! ರಾಮಾ! ನೀನೆಲ್ಲಿದ್ದೀ ಎಂದು ಕೂಗಿದಾಗ ಅದು ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದೂ ನೊಂದು ದಿವಸ ಕೆಲವರು ಸ್ನೇಹಿತರು ಆ ವರ್ತಕನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಆ ಗಿಣಿಯು ಇದ್ದ ಪಂಜರದ ಕದ ತೆಗೆದು ಗಿಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡನು.¹ ಆ ಕೂಡಲೆ ವರ್ತಕನು ತನ್ನ ಗಿಣಿಯನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಂಜರದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು—ರಾಮಾ! ರಾಮಾ! ನೀನೆಲ್ಲಿದ್ದೀ? ಎಂದು ಕರೆದನು. ಅವನು ಯಾವನಿಗೆ ಆ ಪಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನೋ ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಪಕ್ಕಿಯು—ನಾನಿಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ! ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ! ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡಿತು. ವರ್ತಕನು ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿಯಿಸಿ ಕೊತ್ತವಾಲನ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ವಿಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು.

(b) Translate into Kanarese:

Some one having sent a fool to buy a cocoanut, he went to the nearest bazaar, and asked how much was the price of one. The shop-keeper² said that it was one anna. The fool offered³ to give ten cash, but the shop-keeper would not agree. He went to another shop. There they told him that the price was ten cash, and he offered six cash. The shop-keeper told him to go to a village and buy one at that price. The villagers said that the price was six cash, but he asked them to give him one

¹ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು = ಬಚ್ಚಿ + ಇಟ್ಟು (from ಇಡು).

² He-of-the-shop.

³ Said 'I will give'.

for nothing.¹ They told him that he might find one in a garden two miles distant. He went there, and the gardener told him to climb a tree and take two cocoanuts. The man agreed and climbed the tree, but before he could break-off² the cocoanuts, he slipped³ and fell down, and hurt himself badly.⁴

Vocabulary

ಆಣೆ an anna (2 n.)	ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ cocoanut (2 n.)
ಎಚ್ಚರಿಕೆ awareness, caution (2 n.)	ನೆನಸು think, remember (1 tr.)
ಒಪ್ಪು agree with or to (1 tr.intr.)	ಪಂಜರ cage (1 n.)
ಕದ door (1 n.)	ಪೆಟ್ಟುತಿನ್ನು receive blow, suffer hurt (irreg. past ptc. ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು)
ಕಾಸು a cash, pie (3 B n.)	ಕೊತ್ತವಾಲ chief of village police (1 m.)
ಕೊತ್ತವಾಲ chief of village police (1 m.)	ಬಚ್ಚು put aside, conceal (1 tr. and intr.)
ಜಾರು slip (1 intr.)	ಮುರಿ break (2 tr. and intr.)
ಜೇಬು (ಜೋಬು) pocket (3 B n.)	ವಶ control, charge (1 n.)
ತಿದ್ದು correct, train (1 tr.)	ಹುಚ್ಚ a fool (1 m.)

¹ (There) not being price.

² ಮುರಿ.

³ His foot having slipped.

⁴ Much.

CHAPTER V

Lessons one and two of this chapter are devoted to *sandhi* and the remaining two Lessons to *samāsa*.

LESSON XLII

Kannada Sandhi

The use of *sandhi* is native to Kanarese, but the recognition of it is due to the influence of Sanskrit grammar where the process is more elaborate. The chief methods of Kanarese *sandhi*, or euphonic junction of syllables, have already been pointed out in Lesson III. They are now to be described more fully.

Sandhi is either internal (ಪದಮಧ್ಯೆ *padamadhya*) or final (ಪದಾಂತ *padānta*). Internal *sandhi* occurs when a termination is attached to the crude form of a declinable or a conjugable word, and is obligatory; as, ಕೂಸು + ಇನಿಂದ = ಕೂಸಿನಿಂದ; ಮರ + ಅನ್ನು = ಮರವನ್ನು, etc. Final *sandhi* occurs when the final letter of one word unites with the initial letter of another fully-formed word, and is optional; thus, ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಹೋದನು is quite equal in point of style to ಅಲ್ಲಿಂದವನು ತನ್ನೂರಿಗೆಹೋದನು¹.

KANARESE VOWEL SANDHI

The reader is referred again to Lesson III for explanation of the three kinds of *sandhi* found in Kanarese words; *viz.*, ಲೋಪ elision, ಆಗಮ insertion, ಆದೇಶ mutation.

It must be remembered that usage alone determines which method of *sandhi* is to be followed in any particular combination,

¹ *Sandhi* with a following syllable having the consonant ಹ್ is usual in common speech but not in writing.

when more than one method is possible. The root ನೋ 'ache' when ಉ is added becomes ನೋವು, in the noun form, and ನೋಯು in the verbal form. There are cases where there is a choice of the two methods of *āgama*, *viz.*, that with ವ್ and that with ಯ್; usage decides which is to be employed. There is also in some cases a choice of two kinds of *sandhi*. When ಹಾಗೆ is followed by ಆಯಿತು, it is permissible either to follow the method of *lōpa* and form the compound ಹಾಗಾಯಿತು or to follow that of *āgama* with the result ಹಾಗೆಯಾಯಿತು or to leave the words uncombined as ಹಾಗೆ ಆಯಿತು; *cf.* also ಕರೆ + ಇಸು = ಕರೆಸು or ಕರೆಯಿಸು.

Lopa Sandhi

Lōpasandhi, elision, may take place, *if usage permits*¹, when in a sequence of syllables one vowel is immediately followed by another vowel. The former of the two vowels is the one to be elided, and it is always short. The elision of the vowel ಅ is called ಅಕಾರಲೋಪ *akāralōpa*; that of the vowel ಉ, ಉಕಾರ ಲೋಪ *ukāralōpa*, etc. (for the meaning of ಕಾರ see page 23). Examples: ಅಲ್ಲಿಂದ + ಅಲ್ಲಿಗೆ = ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೆ; ಅವನು + ಇಲ್ಲ = ಅವನಿಲ್ಲ; ಮಾತು + ಅಡು = ಮಾತಾಡು; ಲಕ್ಕಿ + ಅಮ್ಮ = ಲಕ್ಕಿಮ್ಮ; ಹೋಗಿರಿ + ಎಂದು = ಹೋಗಿರೆಂದು; ಕೆಳಗೆ + ಇಡು = ಕೆಳಗಿಡು; ಹಣದ + ಆಸೆ = ಹಣದಾಸೆ²; ನಿನಗೆ + ಅಲ್ಲದೆ = ನಿನಗಲ್ಲದೆ; ಹಲ್ಲು³ + ಉಜ್ಜು = ಹಲ್ಲುಜ್ಜು; ಬೇರೆ + ಒಬ್ಬ = ಬೇರೊಬ್ಬ.

Agama Sandhi

Āgamasandhi is insertion of one of the euphonic consonants ಯ್ and ವ್. These are called respectively ಯಕಾರಾಗಮ *yakārāgama* and ವಕಾರಾಗಮ *vakārāgama*.

(a) The consonant ಯ್ is inserted before any vowel that immediately follows any one of the vowels ಆ⁴, ಇ, ಈ, ಎ, ಏ, ಐ;

¹ Such forms as the following are not permissible and are actually meaningless: ಮನೆ + ಇಲ್ಲ = ಮನಿಲ್ಲ; ಮಗು + ಒಂದು = ಮಗೊಂದು; ಕುರಿ + ಇದು = ಕುರಿದು; ಮಗು + ಇದು = ಮಗಿದು. ² ಆಸೆ (ಆಶೆ) desire (2 n.). ³ ಹಲ್ಲು tooth, (3 B n.); ಉಜ್ಜು rub (1 tr.). ⁴ But as appears on the next page ಆ can be followed by ವ್.

as ಕಾ¹ + ಅದೆ = ಕಾಯದೆ; ಹುಲಿ + ಇಂದ = ಹುಲಿಯಿಂದ; ಸ್ತ್ರೀ + ಅನ್ನು = ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು; ಮನೆ + ಆಳು = ಮನೆಯಾಳು; ಮೇ² + ಇನ್ನು = ಮೇಯಿನ್ನು; ಕೈ + ಎತ್ತು = ಕೈಯೆತ್ತು.

(b) The consonant ವ³ may be inserted before any vowel which follows either of the vowels ಉ, ಊ, ಋ, ಌ; as, ಗುರು + ಉ = ಗುರುವು; ಹೂ + ಇಂದ = ಹೂವಿಂದ; ಭ್ರಾತೃ⁴ + ಅನ್ನು = ಭ್ರಾತೃವನ್ನು; ನೌ⁵ + ಅನ್ನು = ನೌವನ್ನು.

After ಓ⁶, ವ³ is sometimes inserted and sometimes ಯ⁷; as ಗೋ⁸ + ಇನ್ = ಗೋವಿನ್; ನೋ⁹ + ಉತ್ತ = ನೋಯುತ್ತ.

The usage with the demonstrative forms ಈ and ಆ is special; immediately followed by ಅ, ಆ, ಐ, ಔ no *sandhi* takes place. Thus, ಆ ಆನೆ must not be written as ಆಯಾನೆ, nor ಈ ಔಷಧ as ಈಯೌಷಧ and in other cases also it is usual to treat the demonstratives as separate words, and not to form them into compounds. In the same way adjectival forms such as ಹೊಸ, ಹಳೆ, ಒಳ, ಹೊರ etc. are usually separate, ಹೊರ ಅಂಗಗಳ the outer courtyard.

Exceptions: the reduplication ಆ ಆ is written ಆಯಾ, and ಆ ಆಗ is written ಆವಾಗ.

If these demonstratives are immediately followed by the vowels ಉ, ಊ, ಋ, ಌ the insertion is ವ³, but after ಈ, ಯ⁷ is an alternative. Thus, ಆ + ಉದಕ¹⁰ = ಆವುದಕ; ಆ + ಊಟ = ಆವೂಟ; ಆ + ಒಲೆ⁹ = ಆವೋಲೆ; ಆ + ಓಲೆ¹⁰ = ಆವೋಲೆ. So ಈವುದಕ, ಈವೂಟ, ಈವೋಲೆ, ಈವೋಲೆ, but also ಈಯುದಕ, ಈಯೂಟ, ಈಯೋಲೆ, ಈಯೋಲೆ.

On some occasions the letter inserted is neither ಯ⁷ nor ವ³ but ಲ⁸; e.g., ಈಗ + ಏ = ಈಗಲೇ.

The usage in neuter nouns of the first declension, in neuter demonstrative and interrogative pronouns, in numerals and pronouns of quantity is special: ಮರ + ಅ = ಮರದ; ಅದು + ಅ = ಅದರ; ಎಷ್ಟು + ಅ = ಎಷ್ಟರ, etc.

¹ ಕಾ = ಕಾಯು guard. ² ಮೇ = ಮೇಯು graze. ³ There are no words in Kanarese ending in ಋಌ. ⁴ ಭ್ರಾತೃ brother (3 A m.). ⁵ ನೌ boat (3 A n.). ⁶ There are no words in Kanarese ending ಓ. ⁷ ಗೋ cow (3 A n.). ⁸ ಉದಕ water (1 n.). ⁹ ಒಲೆ fireplace (2 n.). ¹⁰ ಓಲೆ leaf (2 n.).

Sandhi is not admissible following the vocative case or interjections or interrogative or conjunctive affixes¹; thus, ಅಯ್ಯೋ ಇದೇನು? cannot be joined by *sandhi*; neither can ಇವರೂ ಅವರೂ².

Adesa Sandhi

Adēsasandhi, or mutation of letters, may take place when a word beginning with ಋ immediately follows either of the demonstratives ಆ that, or ಈ this, or the quantitative word ಎಲ್ಲಾ all; in this case ಋ is changed into ರು; as, ಈ + ಋಣ³ = ಈರುಣ; ಎಲ್ಲಾ + ಋಷಿಗಳು⁴ = ಎಲ್ಲಾರುಷಿಗಳು. This *sandhi* may be said to be an intermediate sort between vowel *sandhi* and consonant *sandhi*.

KANARESE CONSONANT SANDHI

Adesa Sandhi

The change from a sharp (*i.e.* voiceless) consonant to the corresponding flat (voiced) consonant in the first syllable of the second member of a compound word has already been noticed in Lesson III. Examples: ಕಿಂಞಿ + ಕೊಡು = ಕಿಂಞಿಗೊಡು; ಕೆಳ⁵ + ತುಟಿ = ಕೆಳದುಟಿ; ಹೂ + ಪುಟ್ಟಿ⁶ = ಹೂಬುಟ್ಟಿ. In some *samāsas Adēsasandhi* does not take place where apparently it might; e.g., ಕೈತಪ್ಪು slip from the hand; ತಲೆಕಟ್ಟು headband.

These examples all involve an initial word ending in a vowel and illustrate three facts: (1) that consonant *sandhi* is of the nature of *ādēsa*; (2) that this *sandhi* is practically confined to instances where words are joined in *samāsa*; (3) that the most usual change is that ಗೆ ದ ಬ take the place of ಕ ತ ಪ as the initial consonant in the second element in the compound.

¹ Of the conditional affixes, ಆರಿ is an exception; e.g., ಎಂದರೆ + ಏನು = ಎಂದರೇನು. ² *Sandhi* is not usual after onomatopoeic words, unless they end in a consonant or are followed by ಎನ್ನು, e.g., ಬುಸ್ + ಎನ್ನುತ್ತದೆ = ಬುಸ್ಸನ್ನು ತ್ತದೆ it hisses. ³ ಋಣ debt (1 n.). ⁴ ಋಷಿ seer (2 m.). ⁵ ಕೆಳ = ಕೆಳಗು; ತುಟಿ lip (2 n.). ⁶ ಪುಟ್ಟಿ basket (2 n.).

There are, however, instances where the initial word ends in a consonant. These words are in their ancient form as distinguished from the modern, e.g., ಕಣ್ for ಕಣ್ಣು, ಕಾಲ್ for ಕಾಲು (foot), in ಕಣ್ಣೋವು (ಕಣ್ + ನೋವು) and ಕಾಲ್ದಿಗೆ (ಕಾಲ್ + ತೆಗೆ).

Other examples involve the adjectival form of descriptive nouns, e.g., ಹೆರ್ (or ಪೆರ್) from ಹಿರಿದು (big thing), ಕಾರ್ (from ಕಾರು blackness). A peculiarity of some of these forms is that not only does the initial consonant of the latter of two words in *samāsa* change but the final consonant of the former word also changes. ಹೆರ್ is a good example: ಹೆರ್ + ಕಾಡು = ಹೆಗ್ಗಾಡು; ಹೆರ್ + ಹುಲಿ = ಹೆಬ್ಬುಲಿ; ಕಾರ್ + ಕತ್ತಲೆ = ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ. Some adjectives of this kind end in a nasal consonant; e.g., ಹಿಣ್, ಮುಣ್. If the consonant following is ಕ ತ or ಪ it changes to ಗ ದ or ಬ: ಹಿಣ್ + ಕಡೆ = ಹಿಂಗಡೆ the back part; ಮುಂಗಾರು¹ the former monsoon; ಮುಂದಲೆ (forehead); examples of the change from ಪ to ಬ are not common.

The same type of change occurs when the numerals one to eight combine with other words. Examples are ಒರ್² + ಕಟ್ಟು³ = ಒಗ್ಗಟ್ಟು; ಒರ್ + ತಟ್ಟು⁴ = ಒತ್ತಟ್ಟು; ಒರ್ + ಪೊತ್ತು (or ಹೊತ್ತು) = ಒಪ್ಪೊತ್ತು⁵; ಒರ್ + ಪತ್ತು (or ಹತ್ತು) = ಒಂಭತ್ತು; ಒರ್ + ಮಡಿ⁶ = ಒಮ್ಮಡಿ. So we have ಇರ್⁷ + ಕಟ್ಟು = ಇಕ್ಕಟ್ಟು; ಇರ್ + ಮಡಿ = ಇಮ್ಮಡಿ; ಎಳ್⁸ (or ಎಳ್) + ಪತ್ತು = ಎಪ್ಪತ್ತು; ನಾಲ್ + ಪತ್ತು = ನಾಲ್ಪತ್ತು; ನಾಲ್ + ನೂರು = ನಾನೂರು, etc.

EXERCISE XLH

(a) Translate into English:

ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೋ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವ⁹ ಮುಗಿದೇ ಹೋಯಿತು. ಐದು ಅರುಲಕ್ಕ

¹ ಕಾರು rain (3 B n.). ² One. Note that the derivation here differs from that on p. 145. The present one is the better; ಒರ್ is the ancient form and ಓರ್ a modification of it before vowels. The same holds for the forms of 'two' ಇರ್ and ಈರ್. ³ ಕಟ್ಟು a bond, bandage (3 B n.); ಒಗ್ಗಟ್ಟು unity (3 B n.). ⁴ ತಟ್ಟು a side (3 B n.). ⁵ ಒಪ್ಪೊತ್ತು a half day. ⁶ ಮಡಿ a fold (2 n.). ⁷ ಇರ್ 'two'. ⁸ ಎಳ್ = ಎಳು. ⁹ ಸಾಹಿತ್ಯ + ಉತ್ಸವ.

ಜನಗಳಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಐದಾರು ನೂರು ಜನಗಳೂ ಬೇಡವೇ! ನೂರಾರು ಮೈಲಿಗಳ ಕಷ್ಟದ ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಬಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದ್ದವರು ಕೇವಲ ಐವತ್ತು ಅರವತ್ತು ಜನಗಳು ಮಾತ್ರ.

(b) Translate into Kanarese:

This time we have come not to sit and wait till the political parties of India have come to an agreement and so solved India's problem. We have come to see a government of nationals established and to hand over full authority to them. This is our aim.

Vocabulary

ಉತ್ಸವ festival (1 n.)	ಪ್ರಸಿದ್ಧ famous (adj.)
ಕರ್ಣಾಟಕ Kanarese (adj.)	ಬಗೆಹರಿಸು settle, solve (1 tr.)
ಕಾಯು guard, wait (past ptc.)	ಮಂದಿರ mansion, house (1 n.)
ಕಾದು—irreg. intr.)	ರಾಜಕೀಯ connected with the
ಕೇವಲ mere, entire (adj.)	(king) state, political
ದೇಶೀಯ man of the country, a	ವಸಂತ spring season (1 n.)
national (1 m.)	ಸಮಸ್ಯೆ a problem (2 n.)
ನಗರ city (1 n.)	ಸಮಾರಂಭ undertaking, celebra-
ಪಂಗಡ a faction, party (1 n.)	tion (1 n.)
ಪಂಡಿತ scholar (1 m.)	ಸಾಹಿತ್ಯ literature (1 n.)
ಪರಿಷತ್ (ತ್ತು) assembly (3 B n.)	ಸ್ಥಾಪಿಸು establish (1 tr.)

LESSON XLIII

Sanskrit Sandhi

Sanskrit Vowel Sandhi

The interest of Kanarese grammar in Sanskrit *sandhi* arises from the fact that the various kinds of this *sandhi* are involved in many Sanskrit compound words (ಸಮಾಸ) which are in use in Kanarese.

The methods of Sanskrit vowel *sandhi* depend upon a gradation existing amongst the vowels and a relation between the vowels of the different grades. The final vowel of a *tatsama* word is never merely elided.

There are eight simple vowels falling into four classes (ವರ್ಣ) as follows:

(1) ಅ	ಆ	(3) ಉ	ಊ
(2) ಇ	ಈ	(4) ಋ	ೠ

Savarnadirgha Sandhi

When either vowel of a given class (ವರ್ಣ) is combined with either vowel of the same class, the two coalesce, producing the long vowel of the same class. Thus if a Sanskrit word with ಅ or ಆ in the final syllable is compounded with a word or termination with an initial ಅ or ಆ, the two vowels coalesce to produce ಆ: thus,

ಪದ + ಅರ್ಥ = ಪದಾರ್ಥ¹; ಹಿಮ² + ಆಲಯ = ಹಿಮಾಲಯ;
ಯಥಾ³ + ಅರ್ಥ = ಯಥಾರ್ಥ; ಗಂಗಾ⁴ + ಆತ್ಮಜ = ಗಂಗಾತ್ಮಜ.

¹ ಪದಾರ್ಥ meaning of word, thing (1 n.).

² ಯಥಾ in which manner (cf. ಹೇಗೆ), like; ಯಥಾರ್ಥ true (adj.).

³ ಹಿಮ snow (1 n.); ಆಲಯ abode (1 n.).

⁴ ಗಂಗಾ (Kan. ಗಂಗೆ) Ganges; ಆತ್ಮ soul, self (1 n.); ಜ person born; ಗಂಗಾತ್ಮಜ (own) son of the Ganges (1 m.).

Other examples are:

ಕವಿ + ಇಂದ್ರ = ಕವೀಂದ್ರ¹; ಲಕ್ಷ್ಮೀ + ಈಶ = ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ²;
ಗಿರಿ + ಈಶ = ಗಿರೀಶ³; ಗುರು + ಉಪದೇಶ = ಗುರುಪದೇಶ⁴.

Examples with ಊ, ಋ, ಠ are rare. This *sandhi* is called ಸವರ್ಣ ದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ, *sandhi* of the long vowel of the same class.

Guna Sandhi

When either the short or the long vowel of the first class (ವರ್ಣ) is combined with either the short or long vowel of the second class, the vowel ಏ is produced. Thus,

ಅ + ಇ = ಏ	ಅ + ಈ = ಏ
ಆ + ಇ = ಏ	ಆ + ಈ = ಏ

When either the short or the long vowel of the first class is combined with either the short or the long vowel of the third class, the vowel ಓ is produced. Thus,

ಅ + ಉ = ಓ	ಅ + ಊ = ಓ
ಆ + ಉ = ಓ	ಆ + ಊ = ಓ

When either the short or the long vowel of the first class is combined with either the short or the long vowel of the fourth class, the combination ಅರ್ is produced. Thus,

ಅ + ಋ = ಅರ್	ಅ + ಠ = ಅರ್
ಆ + ಋ = ಅರ್	ಆ + ಠ = ಅರ್

(Note that the short vowels ಏ and ಓ do not exist in Sanskrit.)

These principles give rise to a second variety of *sandhi* in compounding Sanskrit words. When, in composition, vowels are brought together in any of the methods here shewn, the vowels coalesce with the results shown above and the *sandhi* is called ಗುಣಸಂಧಿ. In Sanskrit the name *guṇa* is given to the

¹ ಕವಿ poet (2 m.); ಇಂದ್ರ king of the gods; ಕವೀಂದ್ರ foremost of poets (1 m.).

² ಗಿರಿ mountain (2 n.); ಈಶ lord; ಗಿರೀಶ lord of the mountains (1 m.).

³ Husband of Lakshmi (Vishnu). ⁴ ಗುರು teacher (3 A m.). ಉಪದೇಶ instruction (1 n.); ಗುರುಪದೇಶ preceptor's instruction (1 n.).

sounds ಅ, ಎ, ಓ, ಆರ್ and so to the mutations involving them.

Examples:

ರಾಜ+ಇಂದ್ರ=ರಾಜೇಂದ್ರ¹; ಧರಾ+ಇಂದ್ರ=ಧರೇಂದ್ರ²;
 ಗಣ+ಈಶ=ಗಣೇಶ³; ಚಾಮುಂಡಾ+ಈಶ್ವರಿ=ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ⁴;
 ಜನ+ಉಪಕಾರಿ=ಜನೋಪಕಾರಿ⁵; ಗಂಗಾ+ಉದಕ=ಗಂಗೋದಕ⁶;
 ಏಕ+ಊನ=ಏಕೋನ⁷; ಗಂಗಾ+ಊರ್ವಿ=ಗಂಗೋರ್ವಿ⁸;
 ದೇವ+ಋಷಿ=ದೇವರ್ಷಿ⁹; ಮಹಾ+ಋಷಿ=ಮಹರ್ಷಿ¹⁰.

Vriddhi Sandhi

When either vowel of the first, the ಅ, class is combined with ಎ, the composite vowel ಏ is produced. When either vowel of the first class is combined with ಓ the composite vowel ಔ is produced. Thus,

ಅ+ಎ=ಏ
 ಆ+ಎ=ಏ
 ಅ+ಓ=ಔ
 ಆ+ಓ=ಔ

When ಅ and ಆ are combined with ಎ and ಔ, the resultants are ಏ and ಔ; thus,

ಅ+ಏ=ಏ
 ಆ+ಏ=ಏ
 ಅ+ಔ=ಔ
 ಆ+ಔ=ಔ

The process by which these changes take place is called ವೃದ್ಧಿ, the name given in Sanskrit to the vowels ಅ, ಎ, ಔ; and the sandhi involving any of the above combinations is called ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ. Examples:

ಲೋಕ+ಏಕವೀರ=ಲೋಕೈಕವೀರ¹¹;
 ಮುಕ್ತಾ+ಏಕಾವಳಿ=ಮುಕ್ತೈಕಾವಳಿ¹²;

¹ ರಾಜೇಂದ್ರ supreme sovereign (1 m.). ² ಧರಾ the earth (Kan. ಧರ 2 n.); ಧರೇಂದ್ರ lord of the earth, king (1 m.). ³ ಗಣ troop (1. n.); ಗಣೇಶ chief of the troop, son of Siva (1 m.). ⁴ ಚಾಮುಂಡಾ (Kan. ಚಾಮುಂಡಿ or ಚಾಮುಂಡೆ); ಈಶ್ವರಿ goddess (2 f.); ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ the goddess Chamundi (2 f.). ⁵ ಜನೋಪಕಾರಿ public benefactor (2 m.). ⁶ ಉದಕ water (1 n.); ಗಂಗೋದಕ Ganges water (1 n.). ⁷ ಏಕ one; ಊನ wanting; ಏಕೋನ less by one. ⁸ ಊರ್ವಿ wave (2 n.); ಗಂಗೋರ್ವಿ wave of the Ganges (2 n.). ⁹ ದೇವರ್ಷಿ divine seer (2 m.). ¹⁰ ಮಹಾ great; ಮಹರ್ಷಿ great seer (2 m.). ¹¹ 'Foremost warrior in the world'. ¹² ಮುಕ್ತಾ (Kan. ಮುತ್ತು) pearl; ಏಕ one; ಅವಳಿ row; ಮುಕ್ತೈಕಾವಳಿ single string of pearls (2 n.).

ದಿವ+ಓಕನ್=ದಿವಾಕನ್¹;
 ದೇವತಾ+ಓಘ=ದೇವತಾಘ²;
 ವಿಶ್ವ+ಏಕ್ಯ=ವಿಶ್ವೈಕ್ಯ³;
 ಮಹಾ+ಏಶ್ವರ್ಯ=ಮಹೈಶ್ವರ್ಯ⁴;
 ದಿವ್ಯ+ಔಷಧಿ=ದಿವ್ಯಾಷಧಿ⁵;
 ಕೃಪಾ+ಔನ್ನತ್ಯ=ಕೃಪಾನ್ನತ್ಯ⁶.

Yan Sandhi

When in sandhi either of the vowels of the second, the ಇ, class is followed by any vowel whatever except one of its own varṇa, the former vowel is replaced by the consonant ಯ; similarly vowels of the third, the ಉ, class when followed by any vowel outside their own class are replaced by the consonant ವ; and those of the fourth, the ಋ, class, when so followed, by the consonant ರ. Examples:

ಪ್ರತಿ+ಅಕ್ಷ=ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ⁷; ಪರಿ+ಆಲೋಚನೆ=ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ⁸;
 ಅತಿ+ಉತ್ತಮ=ಅತ್ಯುತ್ತಮ⁹; ಪ್ರತಿ+ಏಕ=ಪ್ರತ್ಯೇಕ¹⁰;
 ಮನು+ಅಂತರ=ಮನ್ವಂತರ¹¹; ಗುರು+ಅಜ್ಞಿ=ಗುರ್ವಾಜ್ಞಿ¹²;
 ಭ್ರಾತೃ+ಅಂಶ=ಭ್ರಾತ್ರಂಶ¹³; ಪಿತೃ+ಆರ್ಜಿತ=ಪಿತೃರ್ಜಿತ¹⁴.

This sandhi is called ಯಣ್ಸಂಧಿ yansandhi, which means 'sandhi of the consonant ಯ, etc.'

¹ ದಿವ heaven; ಓಕನ್ dwelling; ದಿವಾಕನ್ a deity. ² ದೇವತಾ (Kan. ದೇವತೆ) goddess, a god; ಓಘ multitude; ದೇವತಾಘ the multitude of the gods (1 n.). ³ ವಿಶ್ವ all, entire; ಏಕ್ಯ oneness; ವಿಶ್ವೈಕ್ಯ universal unity (1 n.). ⁴ 'Great wealth.' ⁵ ದಿವ್ಯ divine; ಔಷಧಿ medicine (2 n.). ⁶ ಕೃಪಾ (Kan. ಕೃಪೆ); ಔನ್ನತ್ಯ height, excellence; ಕೃಪಾನ್ನತ್ಯ the nobleness of pity (1 n.). ⁷ ಪ್ರತಿ opposite, etc., ಅಕ್ಷ eye; ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ visible (adj.). ⁸ ಪರಿ round about, much; ಆಲೋಚನೆ thought; ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ consideration (2 n.). ⁹ ಅತಿ exceeding; ಉತ್ತಮ highest, excellent; ಅತ್ಯುತ್ತಮ very excellent. ¹⁰ 'Separate' (adj.). ¹¹ ಮನು Manu (3 A m.); ಅಂತರ space; ಮನ್ವಂತರ the period of Manu (1 n.). ¹² 'Teacher's injunction'. ¹³ ಭ್ರಾತೃ brother; ಅಂಶ share; ಭ್ರಾತ್ರಂಶ brother's share (1 n.). ¹⁴ ಪಿತೃ father, ancestor; ಆರ್ಜಿತ procured; ಪಿತೃರ್ಜಿತ ancestral (of property).

Sanskrit Consonant Sandhi

Schutva Sandhi

When either ಸ್ or a dental consonant, the ತ class, (except the nasal) is immediately followed by ಶ್ or a palatal consonant, the ಚ class, (except the nasal), ಸ್ is replaced by ಶ್, and the dental consonant by a palatal consonant. Examples:

ಪಯಸ್ + ಶಯನ = ಪಯಶ್ಚಯನ¹; ಯಶಸ್ + ಚಂದ್ರ = ಯಶಶ್ಚಂದ್ರ²;
ಸತ್ + ಚರಿತ = ಸಚ್ಚರಿತ³; ಜಗತ್ + ಜನ = ಜಗಜ್ಜನ⁴.

This is called ಶ್ಚುತ್ವಸಂಧಿ from the consonants (ಶ್ and ಚ್) involved.

Chhatva Sandhi

Where the letter ಶ್ following a dental consonant is conjoined with a vowel or one of the letters ಯ್, ವ್, ರ್, ಲ್ written subscript, the place of the dental and ಶ್ are taken by ಚ್ doubled and aspirated: ಚಿತ್ + ಶಕ್ತಿ = ಚಿಚ್ಚಕ್ತಿ⁵; ಉತ್ + ಶ್ವಾಸ = ಉಚ್ಚ್ವಾಸ⁶. The name *chhatva* ಚ್ಚತ್ವ (the name of the letter ಚ್) has been given to this *sandhi*.

Shtutva Sandhi

Similarly when ಸ್ or a dental consonant (except the nasal) is immediately followed by ಷ್ or a cerebral consonant, the ಟ class, (except the nasal), ಸ್ is replaced by ಷ್ and the dental consonant by a cerebral. Examples:

ತಪಸ್ + ಷಡ್ಭಾಗ = ತಪಷ್ಷಡ್ಭಾಗ⁷; ಬೃಹತ್ + ಷಂಡ = ಬೃಹಷ್ಷಂಡ⁸;
ಬೃಹತ್ + ಟೀಕೆ = ಬೃಹಟ್ಟೀಕೆ⁹.

This is called ಷ್ಚುತ್ವಸಂಧಿ (the *sandhi* of ಷ್ and ಟ್).

¹ ಪಯಸ್ water; ಶಯನ bed; ಪಯಶ್ಚಯನ ocean (1 n.); a name of Vishnu.
² ಯಶಸ್ (Kan. ಯಶಸ್ಸು) fame; ಚಂದ್ರ moon; ಯಶಶ್ಚಂದ್ರ moon of fame. ³ ಸತ್ true; ಚರಿತ conduct; ಸಚ್ಚರಿತ good behaviour (1 n.). ⁴ ಜಗತ್ world, universe (Kan. ಜಗತ್ತು); ಜಗಜ್ಜನ the people of the world. ⁵ ಚಿತ್ (Kan. ಚಿತ್ತು) thought + ಶಕ್ತಿ strength = ಚಿಚ್ಚಕ್ತಿ power of thought. ⁶ ಉತ್ (upwards) + ಶ್ವಾಸ breath; ಉಚ್ಚ್ವಾಸ exhaling. ⁷ ತಪಸ್ (Kan. ತಪಸ್ಸು) austerities; ಷಡ್ಭಾಗ six parts; ತಪಷ್ಷಡ್ಭಾಗ six kinds of austerities (1 n.). ⁸ ಬೃಹತ್ large; ಷಂಡ multitude; ಬೃಹಷ್ಷಂಡ large group (1 n.). ⁹ ಟೀಕೆ (Sanskrit ಟೀಕಾ) commentary; ಬೃಹಟ್ಟೀಕೆ a great commentary (2 n.).

Jastva Sandhi

When the former member of a compound ends in a sharp unaspirated consonant, e.g. ಕ್, ಟ್, ತ್ or ಪ್ it is replaced by the flat unaspirated consonant of the same class (*varga*), i.e. ಗ್, ಢ್, ದ್ or ಬ್ unless the latter member of the compound begins with a sharp (unaspirated or aspirated) consonant or with ಷ್ or with ಸ್. Examples:

ವಾಕ್ + ಈಶ = ವಾಗೀಶ¹; ವಾಕ್ + ದಾನ = ವಾಗ್ದಾನ²;
ಷಟ್ + ರಸ = ಷಡ್ರಸ³; ಷಟ್ + ಆನನ = ಷಡಾನನ⁴;
ಸತ್ + ಭಕ್ತ = ಸದ್ಭಕ್ತ⁵; ಅವ್ + ಜ = ಅಬ್ಜ⁶.

This is called ಜಸ್ತ್ವಸಂಧಿ (ಜಶ್ is the name given to the third consonant in each of the five classes.)

Illustrations of exceptions (where the initial consonant of the second member is sharp):

ಷಟ್ + ಪದ = ಷಟ್ಪದ⁷; ಸತ್ + ಕೀರ್ತಿ = ಸತ್ಕೀರ್ತಿ⁸.

Anunasika Sandhi

Where the former member of a compound ends in a consonant and the second member begins with a nasal consonant, the final consonant of the former member is replaced by the nasal of its own class (*varga*): as,

ವಾಕ್ + ಮಯ = ವಾಜ್ಮಯ⁹; ಷಟ್ + ಮುಖ = ಷಣ್ಮುಖ¹⁰;
ಭಗವತ್ + ನಾಮ = ಭಗವನ್ನಾಮ¹¹.

This is called ಅನುನಾಸಿಕಸಂಧಿ nasal *sandhi*.

¹ ವಾಕ್ form of ವಾಚ್ (Kan. ವಾಕ್ಯ) word, speech; ವಾಗೀಶ master of speech (1 m.). ² ದಾನ gift (1 n.); ವಾಗ್ದಾನ promise (1 n.). ³ ಷಟ್ = ಷಷ್ six; ರಸ flavour: ಷಡ್ರಸ the six flavours (1 n.). ⁴ ಆನನ face; ಷಡಾನನ he of the six faces (1 m.). ⁵ 'True devotee'. ⁶ ಅವ್ water; ಜ born; ಅಬ್ಜ lotus (1 n.). ⁷ ಪದ a foot; ಷಟ್ಪದ six footed. ⁸ 'Good reputation.'
⁹ ಮಯ consisting of; ವಾಜ್ಮಯ eloquent, eloquence. ¹⁰ ಮುಖ face (1 n.); ಷಣ್ಮುಖ sixfaced (1 m.). ¹¹ ಭಗವತ್ (Kan. ಭಗವಂತ 1 m.) God; ನಾಮ name; ಭಗವನ್ನಾಮ the divine name (1 n.).